

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΡΩΓΗΣ – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση του Λονδίνου του 1989¹, όπως αυτή κυρώθηκε και ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με τον ν. 2391/1996², ως **επιχείρηση θαλάσσιας αρωγής** λογίζεται κάθε πράξη ή δραστηριότητα που αποσκοπεί στην παροχή βοήθειας σε πλοίο ή οποιοδήποτε άλλο περιουσιακό στοιχείο, που βρίσκεται σε κίνδυνο σε ύδατα κατάλληλα για ναυσιπλοΐα ή σε οποιαδήποτε άλλα ύδατα. Η ως άνω Διεθνής Σύμβαση διέπει τις σχετικές με την επιθαλάσσια αρωγή υποθέσεις, που εισάγονται στα ελληνικά Δικαστήρια, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια του αρωγού ή του βοηθούμενου πλοίου και χωρίς να απαιτείται άλλο στοιχείο αλλοδαπότητας της διαφοράς. Εξάλλου, εφόσον η Ελλάδα δεν διατύπωσε καμία επιφύλαξη από αυτές που προβλέπει το άρθρο 30 της Σύμβασης, οι διατάξεις αυτής διέπουν και τις εσωτερικές

¹ Διεθνής Σύμβαση του Λονδίνου του 1989 για την επιθαλάσσια αρωγή.

² Ν. 2391/1986 (ΦΕΚ Α'55/21.03.1996) με τον τίτλο «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την επιθαλάσσια αρωγή 1989».

θαλάσσιες αρωγές, δηλαδή αυτές που παρέχονται σε εσωτερικά ύδατα, ακόμα και από πλοία εσωτερικής ναυσιπλοΐας³.

Στην περίπτωση που ένα πλοίο ευρίσκεται σε κίνδυνο, είναι δυνατή η κατάρτιση σύμβασης επιθαλάσσιας αρωγής, με αντικείμενο τη διενέργεια των ως άνω πράξεων, από την οποία ο αρωγός δικαιούται να αξιώσει την καταβολή εύλογης αμοιβής – ειδικής αποζημίωσης. Ειδικότερα:

Α. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΞΙΩΣΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Σε περίπτωση κατάρτισης σύμβασης θαλάσσιας αρωγής, ο **αρωγός δικαιούται εύλογης αμοιβής** εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: **α)** επιχείρηση πράξης ή δραστηριότητας θαλάσσιας αρωγής, **β)** κίνδυνος απώλειας ή βλάβης και **γ)** ωφέλιμο αποτέλεσμα. Ειδικότερα:

❖ Πράξεις θαλάσσιας αρωγής

Στην έννοια της πράξης ή της δραστηριότητας συμπεριλαμβάνεται η βοήθεια που προέρχεται από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο ενεργεί είτε μόνο του ή από κοινού με άλλα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι εμπίπτουν στην έννοια της πράξης ή δραστηριότητας της αρωγής: η αποκόλληση πλοίου που έχει προσαράξει, η εκφόρτωση τμήματος του φορτίου του πλοίου και η φόρτωση του σε άλλο, η εκφόρτωση του φορτίου για να γίνουν οι απαραίτητες επισκευαστικές εργασίες, η διάσωση (αποτροπή) του πλοίου από επικείμενη σύγκρουσή του με άλλο ή η κατάσβεση φωτιάς που εκδηλώθηκε στο πλοίο⁴.

❖ Κίνδυνος απώλειας ή βλάβης

Ο κίνδυνος⁵ αφορά το αντικείμενο της αρωγής, είτε δηλαδή το πλοίο είτε περιουσιακό στοιχείο, συνίσταται στο ενδεχόμενο επέλευσης φυσικής ζημίας, απώλειας ή βλάβης και απαιτείται να είναι υπαρκτός – κατ' αντικειμενική εκτίμηση των πραγμάτων – χωρίς να είναι αναγκαίο να είναι άμεσος ή επικείμενος, αλλά αρκεί ότι αναμένεται με πιθανότητα και προϋπάρχει από τις σωστικές υπηρεσίες χωρίς να προκαλείται από αυτές.

³ Νομολογία (Εφετείο Πειραιά 606/2022)

⁴ «Η ειδική αποζημίωση στο δίκαιο της θαλάσσιας αρωγής» - Λ. Ζυγούρος – Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 2015

⁵ Η έννοια του κινδύνου είναι δομικό στοιχείο των συμβάσεων θαλάσσιας αρωγής και τις διακρίνει από τις πράξεις απλής ρυμούλκησης.

❖ Ωφέλιμο αποτέλεσμα

Ως ωφέλιμο αποτέλεσμα νοείται η ολική ή μερική διάσωση του αντικειμένου της αρωγής και οι σχετικές υπηρεσίες πρέπει να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με τη διάσωση που επιτεύχθηκε (no cure – no pay), ανεξάρτητα αν παρέχονται σε ανοικτή θάλασσα, όρμο ή λιμάνι.

B. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΥΨΟΥΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας, το Δικαστήριο που επιλαμβάνεται τη σχετική υπόθεση, προκειμένου για τον καταμερισμό της οφειλόμενης αμοιβής, η οποία σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί την αξία των πραγμάτων τα οποία διασώθηκαν, λαμβάνει υπόψη του ορισμένα κριτήρια, όπως λχ (α) τη διασωθείσα αξία του πλοίου και των άλλων περιουσιακών στοιχείων, (β) την επιτηδειότητα και τις προσπάθειες, που κατέβαλαν οι αρωγοί για να αποτρέψουν ή να ελαχιστοποιήσουν βλάβη του περιβάλλοντος, (γ) το μέγεθος της επιτυχίας, που επιτεύχθηκε από τον αρωγό, (δ) τη φύση και την έκταση του κινδύνου, (ε) την επιτηδειότητα και τις προσπάθειες που κατέβαλαν οι αρωγοί για να σώσουν το πλοίο, τυχόν άλλα περιουσιακά στοιχεία και ζωές, (στ) το χρόνο, που διατέθηκε, τις δαπάνες και τις απώλειες, που είχαν οι αρωγοί.

Μαρία Αικατερίνη Δ. Παπαδοπούλου
Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ Ιστορίας και Θεωρίας Δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Αστικού δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Εμπορικού Δικαίου, Νομική Σχολή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

